

Projekty robót geologicznych – weryfikacja zgodności projektów z przepisami prawa z punktu widzenia pracownika wojewódzkiej administracji geologicznej

Marek Kachnic¹

Geological investigations projects – verification of the projects with legal regulations from the point of view of an employee of the voivodeship geological administration. *Prz. Geol.*, 69: 746–750.

A b s t r a c t. The paper addresses the most important issues faced by geological administration (voivodeship), concerning the interpretation of the regulations due to projected geological works. Practical knowledge concerning the administrative process and interpretations of law in terms of approving geological investigations projects are discussed.

Keywords: geological administration, geological law in Poland, Google My Maps

Zagadnienia prawne związane procedurami administracyjnymi dotyczącymi prac i robót geologicznych były poruszane na łamach *Przeglądu Geologicznego* w kilku artykułach (Jasiak-Taraziewicz, Kaźmierczak, 2015; Majer, Sokołowska, 2015; Narwojsz, 2015) w powiązaniu z innymi zagadnieniami odnoszącymi się do przepisów ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*.

Celem tej publikacji jest przedstawienie zalecanej treści wniosków składanych organom administracji geologicznej na przykładzie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (dalej UMWK-P).

W artykule zostaną zaprezentowane najczęstsze błędy i braki w projektach robót z okresu 2013–2021 dotyczących spraw wiązanych z hydrogeologią i geologią inżynierską. W okresie tym zweryfikowano ponad 500 wniosków o zatwierdzenie projektu robót geologicznych (dalej Prg), z czego w ponad 100 przypadkach organ wzywał do uzupełnienia wniosku lub poprawy treści opracowania, dwie sprawy pozostały bez rozpoznania, a jedną sprawę zakończono decyzją odmowną, od której inwestor się odwołał się (organ odwoławczy utrzymał decyzję odmowną w mocy).

W publikacji omówiono zakres wniosku, opcjonalne załączniki dotyczące liniowych inwestycji ponadwojewódzkich oraz część graficzną (ryc. 1), celem ułatwienia uzyskania decyzji administracyjnej akceptującej planowane prace i roboty opisane w Prg.

Rozpoznanie geologiczne w miejscu planowanego przedsięwzięcia jest pierwszym działaniem weryfikującym „przydatność” danego obszaru do zlokalizowania inwestycji i z tego powodu w postępowaniu inwestycyjnym ma zwykle wysoki priorytet. Wnioskodawcom należy zazwyczaj na krótkim terminie uzyskania decyzji zatwierdzającej projekt do realizacji inwestycji. Podstawowe zasady stosowane w Biurze Geologa wojewódzkiego UMWK-P przy procedurze administracyjnej zatwierdzania Prg to:

– określona w art. 12 *Kodeksu postępowania administracyjnego* (dalej Kpa) zasada szybkości i prostoty postępowania,

– prawo rozstrzygania wątpliwości na korzyść strony określone w art. 7a Kpa, jak również zasada określona w art. 10 ust. 2² ustawy *Prawo przedsiębiorców*,

– zagwarantowanie pozyskania możliwie pełnej informacji (hydro)geologicznej, poprawnie udokumentowanej.

Żądanie o zatwierdzenie Prg wpływające do urzędu zawiera (ryc. 1) wniosek (pismo przewodnie) określające żądanie wnioskodawcy, informacje o prawach do terenu (załączniki: dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji wraz z ewentualną opłatą za pełnomocnictwo) i dołączonymi minimum dwoma wydrukami projektu robót geologicznych.

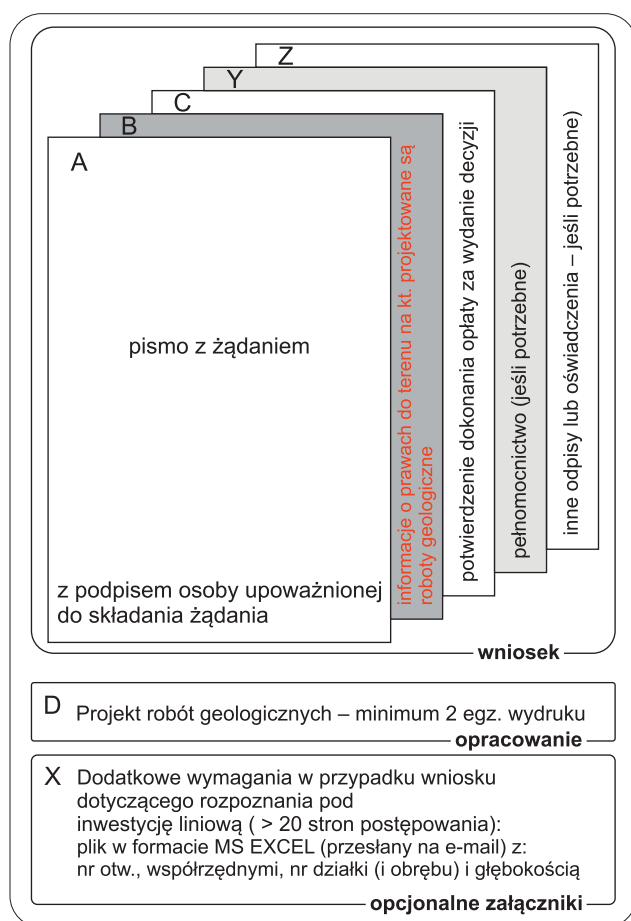
Stosując ww. zasadę Kpa (art. 12), akceptujemy przesłanie do urzędu roboczej wersji elektronicznej treści Prg, które organ weryfikuje i sygnalizuje ewentualne braki lub błędy merytoryczne. Z uwagi na znaczną objętość załączników i ograniczenia poczty elektronicznej, do przesłania wersji elektronicznej zalecamy projektantom stosowanie usług sieciowych chmury z zastosowaniem takich narzędzi jak: protokół FTP, *Google Drive*, usługa *Wetransfer* lub inne.

WERYFIKACJA ŻĄDANIA

Wniosek jest weryfikowany pod względem poprawności (obecność podpisu), a w przypadku wniosków od przedsiębiorców, którzy podlegają obowiązkowi wpisu do KRS, sprawdzane jest jego uprawnienie do prezentowania oświadczeń woli za pomocą rządowej strony internetowej zawierającej informacje z Krajowego Rejestru Sądowego ([//ems.ms.gov.pl/krs/danepodmiotu](https://ems.ms.gov.pl/krs/danepodmiotu)). Kontrolowana jest również zasadność stosowania ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* (Pgg) do zamierzonych prac (istotne np. przy pracach na terenach przekształconych antropogenicznie, dla których mogą nie obowiązywać przepisy ustawy Pgg), oraz ustalenie czy wniosek został przesłany do właściwego

¹ Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, pl. Teatralny 2, 87-100 Toruń; m.kachnic@kujawsko-pomorskie.pl; <https://twitter.com/GeologK>

² Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w tym zakresie pozostają niedające się usunąć wątpliwości, co do stanu faktycznego, organ rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy.

Ryc. 1. Zakres wniosku o zatwierdzenie Projektu robót geologicznych

Fig. 1. Scope of the request for approval of geological projects

organu administracji geologicznej zgodnie z właściwością rzeczową marszałka (częste pomyłki przy inwestycjach liniowych³).

Do nagminnych uchybień projektantów należy dołączanie do opracowania, a nie do wniosku, jak wyraźnie określa art. 80 ust. 2 Pgg, wypisów z rejestru gruntów (lub innych informacji) potwierdzających prawo do dysponowania nieruchomością gruntową na której planowane są roboty geologiczne (część B na ryc. 1). W przypadku wniosków dotyczących ponadwojewódzkich inwestycji liniowych prowadzi to do niepotrzebnego wzrostu objętości Prg. Zamieszczanie danych osobowych w Prg wymaga od pracowników organu administracji geologicznej poinformowania strony postępowania właściwą klauzulą RODO.

Weryfikowane jest także dołączenie dowodu wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji i ewentualne pełnomocnictwo.

Organ akceptuje zamieszczenie w jednym Prg opisu zakresu prac, w wyniku których powstaną dwa różne opracowania wynikowe. Dotyczy to opracowań, których treść regulują różne rozporządzenia lub fragmenty rozporządze-

nia. Przykładem może być Prg na wykonanie studni zastępczej wraz z likwidacją istniejącego otworu studziennego. Dwa opracowania wynikowe, które powstaną na podstawie takiego Prg to: dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej (zatwierdzany decyzją) i inna dokumentacja geologiczna z likwidacji otworu (przyjmowana zawiadomieniem).

W przypadku wpływu wniosku dotyczącego inwestycji liniowej, kontaktujemy się z wykonawcą Prg i prosimy o przesłanie drogą elektroniczną edytowalnej tabeli z danymi niezbędnymi do wprowadzenia danych do systemu GIS (X na ryc. 1). Tabela zawiera edytowalną bazę ze współrzędnymi otworów (układ płaski 2000 lub 1992), numerem działki, obrębu, sygnatury projektowanych otworów i ich projektowaną głębokość. Otrzymanie takiego (nieobowiązkowej) zestawienia przyspiesza procedurę zatwierdzania Prg. Przykład jednej z inwestycji liniowych z lokalizacją zamierzonych robót geologicznych z wykorzystaniem (bezpłatnych) usług⁴ *Google My Maps* jest dostępny na stronie <https://bit.ly/2FVY1LS>.

WERYFIKACJA MERYTORYCZNA

Narwojsz (2015) zasygnalizował nadal aktualne zagadnienie dotyczące zasad, wg których pracownicy administracji geologicznej mają nadzorować i kontrolować wpływające do urzędu opracowania, wypełniając zobowiązanie zawarte w art. 158⁵ Pgg. W zakresie projektów robót geologicznych stan prawny uległ od tego czasu zmianie, ponieważ w aktualizacji przepisów Pgg z 29 sierpnia 2018 r. w art. 80 pkt 7 dodano podpunkt 3) zezwalający organom na odmowę zatwierdzenia Prg gdy: *rodzaj i zakres projektowanych robót geologicznych oraz sposób ich wykonania nie odpowiadają celowi tych robót*. Oznacza to, że pracownik powinien zweryfikować pod względem merytorycznym, czy zaprojektowane prace są odpowiednie do osiągnięcia zamierzonego celu (np. sprawdzić, czy zaprojektowana studnia o przedstawionej w projekcie konstrukcji spełni swoją rolę w zakresie planowanej wydajności).

Weryfikacja treści Prg jest realizowana literalnie zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji (Rozporządzenie, 2011). Zgodnie z § 1. 1 cyt. rozporządzenia projekt robót geologicznych składa się z części opisowej i graficznej, którą sporządza autor spełniający kryteria ustawowe (art. 69 ustawy Pgg) w zakresie swoich uprawnień geologicznych.

CZĘŚĆ GRAFICZNA PRG

Sprawną weryfikacją wniosku jest zależna od zgodności treści Prg względem cytowanego rozporządzenia (Rozporządzenie, 2011). Na poparcie tezy, że treść opisowa i graficzna powinny być jak najbardziej tożsame z rozporządzeniem (2011) i ustawą Pgg (art. 79 ust. 2), można przywołać aktualną tezę wyroku WSA w Szczecinie z dn.

³ Zasadne byłoby doprecyzowanie przepisów prawa w tym zakresie.

⁴ Bardzo wskazane byłoby uruchomienie kopii takiej usługi na informatycznych zasobach krajowych lub europejskich. Byłoby to bardzo pomocne w pracy wszystkich urzędników zajmujących się danymi zlokalizowanymi geograficznie.

⁵ Art. 158. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do zakresu działania organów administracji geologicznej należy wykonywanie określonych zadań, a w szczególności: 2) kontrola i nadzór nad działalnością regulowaną ustawą, w tym w zakresie projektowania prac geologicznych oraz sporządzania dokumentacji geologicznych.

10.09.2008 r. odnoszącego się do treści operatu wodno-prawnego, który wskazuje, że jest on opracowaniem sformalizowanym, znajdującym wyraz w ustawowym określeniu warunków i jego treści. Zasadne jest uznanie, że również Prg jest dokumentem sformalizowanym, a jego często niemerytoryczna i dodatkowa treść utrudnia jego weryfikację/sprawdzenie. Taką zwykle niemerytoryczną treścią są np. dołączane znaczne ilości kart profili okolicznych otworów archiwalnych czy też kopie map opublikowanych, udostępnianych online przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, które nie wnoszą zwykle istotnych informacji do zrealizowania zamierzonego celu, ponadto są one również dostępne i znane organowi weryfikującemu Prg.

Ustęp 3 rozporządzenia (2011) określa zakres części graficznej Prg. Ułatwia sprawdzanie tej części, tytułowanie załączników graficznych w sposób jak najbardziej tożsamy z wskazanym rozporządzeniem.

1. Mapa topograficzna w skali nie mniejszej niż 1 : 100 000 z zaznaczeniem miejsc zamierzonych robót geologicznych. Skala nie mniejsza niż 1 : 100 000 oznacza, że dopuszczalne są skale od 1 : 100 000 do ok. 1 : 5000. Skala i zasięg tej mapy powinien być tak dobrany, aby możliwe było zaznaczenie na tej mapie miejscowości będącej siedzibą gminy. Nie jest zasadne zamieszczanie na tej mapie dodatkowych informacji;

2. Mapa sytuacyjno-wysokościowa (szczegółowo) przedstawiająca lokalizację miejsc zamierzonych robót geologicznych w skali nie mniejszej niż 1 : 50 000, to organu prowadzącego postępowanie jeden z ważniejszych załączników graficznych. Na mapie tej należy obowiązkowo:

- zaznaczyć miejsca zamierzonych robót geologicznych,

- wskazać obiekty⁶ ograniczające wykonywanie robót geologicznych (§ 2 ust. 4 rozporządzenia z 2011 r.). Są nimi np. naziemne linie energetyczne, podziemna infrastruktura techniczna, inne uwarunkowania terenowe wpływające na bezpieczeństwo prowadzenia robót geologicznych (skarpy, ryzyko powstania zapadlisk itp.).

Na mapie tej zaleca się:

- zaznaczenie numeru lub numerów działek ewidencyjnych, na których są lokalizowane planowane roboty geologiczne (nie wynika to z przepisu, ale w powiązaniu z wymogiem zamieszczenia informacji o prawach do terenu jest to najodpowiedniejszy załącznik do spełnienia tego wymogu, chyba że do opracowania zostanie dołączona inna dodatkowa mapa, np. mapa zasadnicza, na której zostanie wskazana nieruchomość gruntowa, do której prawo ma lub chce uzyskać wnioskodawca);

- podanie tytułu opracowania lub innego opisu określającego, że jest to załącznik do konkretnego Prg. Nie wynika to z przepisu, ale jest zasadne z powodu opiniowania Prg u właściwego wójta/burmistrza/prezydenta miasta, który powinien połączyć przesyłany drogą elektroniczną (przez platformę e-PUAP) załącznik wraz z projektem decyzji (rozstrzygnięcia);

- zamieszczenie podpisu osoby sporządzającej tę mapę (nie wynika to z obowiązującego przepisu).

Zalecanym sposobem sporządzenia tej mapy jest wykonanie właściwie skadrowanego zrzutu ekranu danych z dostępnych rządowych (geoportal.gov.pl) lub komercyjnych geoportalach (e-mapa.polska.net), najlepiej wraz z włączonym katastrzem geodezyjnym i z włączoną warstwą mapy topograficznej (zob. § 2 cyt. rozporządzenia z 2011 r.). Wykorzystując materiały zasoby geodezyjne, zamieszcza się informacje o źródle pochodzenia użytych danych (art. 40c ust. 3 ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*).

Zdecydowanie na mapie sytuacyjno-wysokościowej nie powinno się nanosić innych informacji (jak np. otworów archiwalnych czy też innych danych, które utrudniają weryfikację lokalizacji planowanych prac). Skan tej mapy⁷ jest wysyłany jako załącznik celem wykonania zobowiązania wynikającego z art. 80 ust. 5 Pgg, tj. uzyskania opinii właściwego wójta/burmistrza/prezydenta miasta. Dlatego treść mapy powinna umożliwić wydanie opinii przez organ samorządu terytorialnego w sprawie możliwych przeciwności do wykonywania robót geologicznych pod przyszłą inwestycję/przedsięwzięcie.

3. Mapa geośrodowiskowa powinna być sporządzona na podkładzie map topograficznych przez autora Prg lub osobę z zespołu autorskiego, tak jak inne załączniki graficzne. Na mapie tej powinny być zawarte (aktualne) składniki środowiska podlegające ochronie (czyli zarówno obszary, jak i obiekty chronione – np. pomniki przyrody, zabytki).

Do sporządzenia tej mapy zaleca się wykorzystanie geoserwisu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, który zawiera zarówno większość aktualnych granic obszarów chronionych⁸, jak i lokalizacje większości obiektów chronionych. Geoserwis GDOŚ umożliwia uaktywnienie warstwy podkładu topograficznego (wymaganego w § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 20 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji), umożliwiając weryfikację poprawności sporządzenia tej mapy i zweryfikowania ewentualnego ryzyka, czy w wyniku planowanych robót geologicznych może zostać zagrożony składnik środowiska podlegający ochronie.

⁶ W przypadku braku występowania/zaznaczenia obiektów ograniczających wykonywanie robót geologicznych powinno się na tej mapie zamieścić adnotację projektanta, że *nie występują obiekty ograniczające wykonywanie robót geologicznych* wraz z podpisem projektanta. Informacje o przebiegu podziemnych instalacji są coraz łatwiejsze w pozyskaniu, tym niemniej z uwagi na liczne błędy w lokalizacji przebiegu podziemnych sieci zaleca się (szczególnie w terenach miejskich o dużym zagęszczeniu instalacji podziemnych) wykonać przed wierceniem wkop, sondowanie ręczne czy też inne nieinwazyjne badania sondą lokalizującą obiekty metalowe. Umożliwi to weryfikację w terenie czy w miejscu planowanych robót nie występuje np. podziemny gazociąg lub inna infrastruktura podziemna narażona na uszkodzenie. Ponieważ są to płytkie roboty w nasypach antropogenicznych nie podlegają ustawie Pgg.

⁷ Wyjątkiem jest uzyskanie opinii w sprawach dotyczących inwestycji liniowych przebiegających przez kilka lub kilkanaście gmin. Wówczas wraz z projektem decyzji wysyłany jest w piśmie przewodnim link do mapy online na której można ustalić miejsce planowanych robót geologicznych. Obejrzenie mapy nie wymaga specjalistycznego oprogramowania, gdyż jest udostępniona w systemie *Google My Maps*, dostępnym w każdej przeglądarce web i na telefonach komórkowych (przykład mapy na stronie <https://bit.ly/2FVY1LS>).

⁸ Mogą jednak tu być nieaktualne granice obszarów chronionego krajobrazu ustanawiane i nadzorowane przez sejmiki województw.

Powszechnym załącznikiem do Prg jest skan fragmentu arkusza *Mapy geosrodowiskowej w skali 1 : 50 000* wydanej przez PIG-PIB. Przepis nie wskazuje, że mapa geosrodowiskowa ma być fragmentem tej mapy. Mapy te są już miejscami nieaktualne i brak na niej obiektów chronionych (w pierwszym wydaniu tej mapy). Jeżeli autor nie dołącza własnoręcznie sporządzonej mapy geosrodowiskowej i wykorzystuje fragment opublikowanej *Mapy geosrodowiskowej w skali 1 : 50 000*, zaleca się uzupełnić ten załącznik o komentarz, że na mapie tej jest aktualna jej treść w zakresie obiektów i obszarów chronionych.

4. Przekrój geologiczny. Autorzy Prg najczęściej wykorzystują archiwalne przekroje geologiczne (ust. 3 pkt 1, Rozporządzenie, 2011). W przypadku Prg dotyczących hydrogeologii, ilość przekrojów występujących w opracowaniach archiwalnych (SMGP, MhP GPU, MhP PPW⁹, dokumentacje hydrogeologiczne) jest na tyle duża, że zwykle nie ma problemu z wykorzystaniem wyników pracy innych geologów i wskazania na tym przekroju miejsca zamierzonych robót geologicznych. W tekście powinno się uzasadnić sytuację, gdy przewidywany profil geologiczny przedstawiony w projekcie geologiczno-technicznym otworu znacznie odbiega od warunków geologicznych przedstawionych na przekroju. Taka sytuacja często ma miejsce przy rzutowaniu na linię przekroju odległych miejsc planowanych robót geologicznych (czego nie należy czynić).

Niewielki odsetek autorów Prg opracowuje własny przekrój na podstawie danych z archiwalnych profili otworów. Jest to bardzo zalecane, ale zdarzają się sytuacje wykonania przekroju niezgodnie z zasadami sztuki geologicznej (niewłaściwa sygnatura wydzielen geologicznych, brak prawidłowego opisu otworów geologicznych czy też nie do zaakceptowania interpretacja budowy geologicznej i in.).

Nieco gorzej przedstawia się sytuacja w przypadku opracowywania Prg dla złóż kopaliny. Dotyczą one niekiedy terenów słabo rozpoznanych, dla których nie istnieje adekwatny do stopnia szczegółowości materiał archiwalny. Można się spotkać z próbami wykonania hipotetycznych przekrojów geologicznych, gdzie z powodu braków archiwalnych danych geologicznych autor Prg rysuje własną wizję budowy geologicznej, niemożliwą do zweryfikowania. Ponieważ definicja przekroju geologicznego określa, że jest on oparty na danych archiwalnych, organ odrzuca takie propozycje przekrojów. Proponowane jest wykorzystanie najbliższego otworu archiwalnego, a obraz budowy geologicznej (w dalszej części przekroju) powinno się ustalić z wydzielen litologicznych z SMGP, zaś głębłą budowę geologiczną przedstawić zgodnie z wiedzą geologiczną autora Prg.

5. Przewidywane profile geologiczne i techniczne (konstrukcja otworu) projektowanych otworów wiertniczych, wraz ze wskazaniem lokalizacji miejsc opróbowania. Ostatnim załącznikiem graficznym jest projekt geologiczno-techniczny otworu. Weryfikowana jest tu zgodność konstrukcji otworu ze spodziewaną budową geologiczną i poprawność lokalizacji miejsc opróbowania. Dla otworów wiertniczo-hydrogeologicznych sprawdzana jest zabudowa otworu – rodzaj i długość filtra w nawiązaniu do spodziewanej/zamierzonej wydajności studni, poprawność

izolacji poziomów wodonośnych oraz obecność w projektowanej konstrukcji otworu rurki do pomiarów zwierciadła wody.

INNE...

Z zagadnień dotyczących weryfikowania części tekstowej Prg, która tu nie została omówiona, istnieje jedno ważne zaprezentowanie. Rzeczą dotyczy weryfikacji poprawności zaplanowania prac i robót geologicznych w odniesieniu do wymogów rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 15 grudnia 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej dotyczącej dokumentacji mającej powstać w wyniku robót geologicznych (opracowania wynikowego). Zgodnie z § 1 ust. 2 pkt tego aktu prawnego *Część tekstowa Prg obejmuje opis (...) zawierający (...) określenie (...) rodzaju dokumentacji geologicznej mającej powstać w wyniku robót geologicznych.*

Wydaje się oczywiste, że jeżeli zakres dokumentacji wynikowej określa rozporządzenie, to jest zasadne, żeby autor Prg, oprócz zaplanowania prac dotyczących realizacji ściśle zamierzonego zadania, uwzględnił również prace związane z wymogami dotyczącymi dokumentacji wynikowej. Autor projektu powinien zaznaczyć w Prg, jakie są planowane prace w celu spełnienia wymogów rozporządzenia dotyczącego dokumentacji mającej powstać w wyniku robót geologicznych. Jeśli autor Prg stwierdza, że nie jest to zasadne, to powinien uzasadnić w Prg, z jakich powodów nie będzie wykonywać prac, których wynikiem jest opis tekstowy lub załącznik graficzny wymagany w dokumentacji mającej powstać w wyniku robót geologicznych, tj. dokumentacji lub dodatku do dokumentacji.

Jest to częsty problem w przypadku wykonywania studni zastępczych/awaryjnych na ujęciach gminnych. Opracowaniem wynikowym jest dodatek do dokumentacji, który zawiera w swojej treści m.in. konieczność wyznaczenia obszaru zasobowego i/lub zasięgu oddziaływania ujęcia (jeżeli nie zostały one wcześniej ustalone) lub weryfikacji tych obszarów. To zaś w szczególnych przypadkach wymaga zaplanowania niekiedy kosztownych prac terenowych do inwentaryzacji ewentualnych otworów wykonanych w rejonie dokumentowanego ujęcia i podjęcia prób pomiarów w tych otworach w celu uzyskania/weryfikacji układu hydrodynamicznego w obszarze spływu wód do ujęcia (jeżeli weryfikacja ta jest konieczna).

FORMA PRZEDSTAWIENIA BRAKÓW W OPACOWANIU

Braki we wniosku są sygnalizowane zarówno drogą urzędową, jak i mniej oficjalną. Jeżeli są one drobne i ich zakres nie wpływa na akceptację zaplanowanych prac, to telefonicznie lub drogą elektroniczną sygnalizujemy zauważone błędy i wykonawca projektu/inwestor dosyła brakujące lub poprawione załączniki.

Druga metoda to pismo z wezwaniem, zgodnie z § 64 Kpa (braki formalne) i/lub § 50 Kpa (gdy konieczne są wyjaśnienia i uzupełnienia). Zwykle przygotowywane jest wówczas pismo przewodnie do wnioskodawcy informujące o stwierdzonych brakach, a załącznikiem do pisma

⁹ SMGP – Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1 : 50 000, MhP GPU – Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1 : 50 000 – główny użytkowy poziom wodonośny, MhP PPW – Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1 : 50 000 – pierwszy poziom wodonośny.

jest wydruk fragmentu treści rozporządzenia z zaznaczeniem w formie komentarzy stwierdzonych braków wynikających z przepisów. Taka forma jest łatwiejsza do przygotowania i wydaje się czytelniejsza niż literalne wymienianie w piśmie punktów rozporządzenia, do których autor Prg się nie zastosował. Przykład takiego załącznika zamieszczony jest w prezentacji autora artykułu (slajd 14) zamieszczonego na stronie internetowej PIG-PIB w zakładce Geologia samorządowa (www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/geologia-samorzadowa/warsztaty-2021/8741-m-kachnic.html).

PODSUMOWANIE

Przedstawienie problematyki przygotowania poprawnego projektu robót geologicznych jest zadaniem trudnym. Jego treść opiera się na jednym rozporządzeniu dotyczącym wszelkich robót geologicznych: od wykonania płytkiego otworu badawczego (piezometru) po rozległe obszarowo (i często głębokościowo) prace geologiczne.

Złe zaprojektowane roboty geologiczne, mogą doprowadzić do powstania wadliwej dokumentacji (natomiast zakres dokumentowanych prac i badań nie może wykraczać poza zakres zatwierdzonych w Prg prac) i uzyskania niewystarczającego rozpoznania pod planowaną inwestycję. Dlatego zasadne jest, żeby zarówno organy administracji geologicznej szczebla powiatowego, jak i szczebla wojewódzkiego mogły w uzasadnionych przypadkach wystąpić do służby geologicznej z wnioskiem o weryfikację szczególnie trudnych Prg (np. dotyczących rozpoznania osuwisk, rozpoznania zasięgu zanieczyszczeń). Obecnie taka możliwość jest utrudniona, gdyż wymagałoby to zaplanowania¹⁰ w budżecie jednostki realizującej zlecone zadania rządowe uwzględnienia finansowania kosztów opinii biegłego. Z powodu niewystarczających dotacji na realizację zleconych zadań rządowych wnioski takie są rzadko akceptowane przez skarbnika urzędu.

Zasadne jest przystąpienie do prac nad poradnikiem, w którym byłyby zebrane reguły „dobrych praktyk”, odnoszące się do sporządzania projektów robót geologicznych. Obecnie brak jest takiego podręcznika. Ponieważ w komisji przyznającej uprawnienia geologiczne zrezygnowano z pytań praktycznych i weryfikacji podstawowych umiejętności geologicznych, pewną pomocą dla

mniej doświadczonych autorów Prg mogą być instrukcje wykonywania map geologicznych SMGP (Jaranowska, 2004) i hydrogeologicznych (Instrukcja, 1996). Podane są w nich podstawowe przykłady i elementy przekroju geologicznego/hydrogeologicznego i szrafur do oznaczeń litologii skał. Coraz niższy poziom opracowań geologicznych jest tu niewątpliwie argumentem przemawiającym za pilnym rozpoczęciem prac nad tego typu opracowaniem.

Autor dziękuje Panu prof. A. Lipińskiemu za uwagi zawarte w recenzji artykułu i sugestie zmian.

LITERATURA

- e-mapa.polska.net
geoportal.gov.pl
<https://bit.ly/2FVY1LS>
<https://ems.ms.gov.pl/krs/danepodmiotu>
INSTRUKCJA opracowania Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 50 000. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Departament Geologii. Warszawa 1996.
JARANOWSKA B. (red.) 2004 – Instrukcja opracowania i wydania Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1 : 50 000. Wyd. II uzupełnione. Wyd. Państw. Inst. Geol.
JASIAK-TARAZIEWICZ T., KAŻMIERCZAK W. 2015 – Wybrane problemy wynikające ze stosowania przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze z punktu widzenia geologa wojewódzkiego. *Prz. Geol.*, 63 (12/1): 1333–1335.
MAJER E., SOKOŁOWSKA M. 2015 – Problemy badań geologiczno-inżynierskich i geotechnicznych a procedury administracyjne. *Prz. Geol.*, 63 (12/1): 1381–1387.
NARWOJSZ A. 2007 – Prawo geologiczne z punktu widzenia geologa powiatowego. *Prz. Geol.*, 55 (7): 534–536.
ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dn. 20 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji. *Dz.U.* z 2011 r. nr 288, poz. 1696 ze zm.
ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dn. 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej. *Dz.U.* z 2016 r. poz. 2033.
USTAWA z dn. 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. *Dz.U.* z 2021 r. poz. 735 ze zm.
USTAWA z dn. 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne. *Dz.U.* z 2021 r. poz. 922 ze zm.
USTAWA z 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze. *Dz.U.* z 2021 r. poz. 1420.
USTAWA z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. *Dz.U.* z 2018 r. poz. 646.
WYROK WSA w Szczecinie z 10.09.2008 r. sygn. akt II SA/Sz 411/08. www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/geologia-samorzadowa/warsztaty-2021/8741-m-kachnic.html

Praca wpłynęła do redakcji 8.09.2021 r.
Akceptowano do druku 1.10.2021 r.

¹⁰ Pracownicy administracji geologicznej nie są w stanie z rocznym wyprzedzeniem przewidzieć, jaki wniosek wpłynie do organu i który wymagać będzie sfinansowania kosztów wykonania opinii biegłego. Z kolei zmiana budżetu w trakcie roku budżetowego jest czasochłonna i wymaga właściwego uzasadnienia.